

KATOLIK

God. II.

ŠIBENIK, 20. rujna 1931.

Broj 38.

Da li nas vjera rascjepljuje?

Danas ćemo se osvrnuti na prigovor: „Kako naglašavati i provadati u javni život katolička načela, kad ima u narodu različitih vjeroispovijesti, a u inteligenciji samoj toliko oprečnih nazora? Iznosimo li svuda i svagdje vjerski momenat, mi ćemo se sve više cijepati, a kamo li više ujedinjivati. Razborito radi samo onaj, koji ne dira ni na desno ni na lijevo, već vjersko pitanje u politici, te uopće u javnom životu i radu sasvim smetne s dnevnoga reda.“

To ne stoji. Mi zaista ne razumijemo, zašto bismo se npr. orali još više rascjepljiti, unesemo li u javni život izrazito katolička načela. Da li se tim, što se katolici skupe u ime vjerske misli te prema tome udesse svoj javni rad, zaista prekidaju sve veze s ostalim sunarodnjacima-nekatolicima? Da li se tim sasvim onemogućuje svaki zajednički rad? Nipošto!

Ta ma kako je katoličko stanovište različito od pravoslavnoga, protestantskoga i muslimanskoga, ima ipak među njima dodirnih tačaka, koje omogućuju međusobno približenje i zajednički rad, i ako ne u cijelom opsegu.

U prvom redu valja da istaknemo pitanja, što se odnose na narodnost, narodno gospodarstvo i na sve, što se dotiče vremenitih koristi. Zašto u obrani i promicanju ovih koristi ne bismo mogli postupati po zajedničkom programu?

No u ovaj program bismo mogli prihvati takoder mnogo tačaka vjerskoga značaja. Ta pravoslavnima i protestantima zajedničko je s nama pozitivno kršćansko stanovište. Pravoslavni su dapače — izuzevši, dvije ili tri stavke — s nama jedini i u vjeri. Dakle pravoslavnima i protestantima sveta je, kao i nama, kršćanska vjera i čudorede. Mi se i oni slažemo u zahtjevu, da se uzgoju i nastavi očuva vjerski značaj te da se i u javnom životu uvažavaju kršćanska načela. Muslimanska vjera, i ako njezino stano-

više nije kršćansko, izuzmemu li neke zablude, ipak se u svojoj biti osniva na načelima naravnoga bogoslovija i čudoreda. Ta načela sačinjavaju toliko dodirnih točaka među islamom i kršćanstvom. Kršćanstvo naime, kao nadnaravna vjera, obuhvaća sve ono, što spada na naravni poredak. Ta Isukrst nije došao, da dokine naravni zakon, već da ga ispuni i usavrši (Mt. 5, 17). Svakako među katolicima i muslimanima kod nas postoji više zajedničkih tačaka te uslova za jedinstvo i slogan negoli među katolicima i liberalcima onih bezvjerskih pravaca, koji izbjijaju iz nekih naših listova i nekih naših prosvjetno-odgojnih društava. Ta evolucionizam, darwinizam, materializam, monizam, spiritizam i kakogod se ovi bezvjerski pravci zovu, obaraju ne samo osnove pozitivnoga kršćanstva, već i naravne spoznaje i čudoreda.

Ako je u stvari ovako, zašto bismo morali — ispojedajući naša katolička načela — dokidati s nekatoličkom braćom sve veze te ni u čemu s njima složno ne nastojati o ostvarenju narodnih idealja? Zašto ne bismo mogli i mi njima i oni nama prijateljski pružati ruku, kad se radi o zajedničkim koristima? Ta sloboda savjesti, vjere, vjerski uzgoj, javna čudorednost, rekosmo, da su dobra, što ih visoko cijenimo i mi i oni. Kad pravoslavni ili muslimani nastoje, da za se izvođe ova dobra, zašto ih onda ne bismo mi katolici podupirali? I obratno: Zašto i naši nekatolici ne bi isto tako katolike pomagali, eda ih se i oni domognu? Tim bismo se načinom jedan drugome zadužili, počeli bismo se međusobno poštivati te bi se sve više među nama učvrstio vez bratstva i prijateljstva. Pa i ako to ne bi bilo jedinstvo u ideji vjerskoj, to bi ipak bilo jedinstvo u težnji za obranom i promicanjem na idealnijih dobara naravnoga poretku. Sakrivamo li naprotiv svoje vjersko osvjedočenje pred svijetom javnosti, naše općenje s inovjercima ne će biti

nikada iskreno, pa ćemo među sobom biti to otuđeniji, što mislimo, da smo bliži. Neke svagdanje fraze, kojima se se — zazirući od vjersko načelnih pitanja — nastoji sakriti vjersku razliku te svratiti pomnu od onih pitanja, koja duboko zásjećaju „do rastavljanja duše i duha, misli i pomisi srdačnih“, ne mogu ostvariti trajnoga jedinstva. One samo varaju i opsjenjuju, dok nikoga ne uvjeravaju. Kako drugdje, tako i u ovom pogledu vrijedi ona: „Čisti računi, duga ljubav“. Ja ću iskrenijim saveznikom biti s muslimanom, koji očito iznosi vjeru u svoga Boga-Allaha, negoli s „katolikom“, koji svoj bezvjerski materijalistički nazor o svijetu zastire koprenom najizabranijih fraza o nacionalizmu, rodoljublju i t. d. I to zato, jer se s prvim slažemo u onome, što je najviše, što je i osnov kršćanstva, dok potonji svojim ateizmom, bezvjerstvom, obara osnov ne samo svakoj vjeri i čudoredu, već i narodnosti, jer narod bez Boga je nemisao.

Napokon valja da istaknemo još jednu, i to najužasniju, posljedicu vjerskoga nehaja u javnom životu, nastupu i radu. Žacamo li se u javnosti očito ispojedati katoličko vjerovanje — prema onomu: „Vjera je privatna stvar“ — mi dopuštamo, da povodnja modernoga bezvjersvra i liberalizma sve više poplavljuje javni život: politiku, školu, književnost, novinarstvo, umjetnost, narodno gospodarstvo, zakonodavstvo, razna naša društva i t. d., odakle se valovi bezvjersvra oduzraju u zasebnom životu trujući naše obitelji, našu djecu, naša srca. U bezvjerskoj školi i bezvjerskim prosvjetno-odgojnim društvinama bez straha Božjega uzgojena djeca ne će ni kod kuće u zasebnom životu vršiti one dužnosti prema Bogu i roditeljima, što ih nalaže vjera. I tako se društvo, tako se javne i zasebne prilike sve više ocjepljuju od kršćanstva i razvraćaju, dok se narod tjera na kraj propasti. To hoćemo, to moramo pošto potosprijećiti! U tome nadasve rodoljubnom i državotvornom radu ne poznamo nikakvih poteškoća ni zapreka! Ni pred kim ne uzmićemo!

Vjera nas dakle ne rascjepljuje, već najljepše ujedinjuje!

Jugoslavenski slobodni zidari u službi fašizma *)

STAV JUGOSLAVENSKIH MASONA PREMA FAŠIZMU

Fašizam, koji je zapravo stavila na noge talijanska framasunerija, odmetnuo se kasnije protiv nje, pa je Mussolini prisilio faštiste da biraju između fašizma i masonerije. To kaže sam Neimar (god. XI. 1926. br. 47. str. 23. i br. 48. str. 53.), koji je prenio članak iz najuglednijega njemačkog masonskega službenog organa „Die Bauhütte“ i konstantira, do je među faštistima od osnutka stranke bilo vrlo mnogo masona, i da je bilo „najprije prijateljstvo, zatim otuđenje, a na koncu smrtno neprijateljstvo među fašismom i masonerijom“.

Jugoslavenski su slobodni zidari pokazali šta više i u svojim izjavama i predavanjima pred širom masonske javnošću očigledne simpatije za fašizam, a naročito za njegove nasilne metode. Upravo prije otvorenoga preloma između talijanske masonerije i fašizma prenesen je u „Neimar“ (g. 1923., str. 482. do 483.) iz tal. lista „Corriere della Sera“ članak pod naslovom „Mussolini i žensko pravo glasa“, u kojem hvali Mussoliniju, jer se u stvari

*) Prenosimo ovaj članak iz dakovacke „Narodne Obrane“ br. 29. od 18. VII. t. g. radi njegove aktuelnosti i važnosti, kao i velikog interesa, što ga je pobudio u našoj javnosti.

Slava Šibenske katedrale*)

Prenesimo se danas mišlu u daleku prošlost! Zadimo pet stoljeća natrag i zaustavimo se na dan 9. aprila 1431!

Na trgu pred ovom crkvom okupljen je cijeli grad Šibenik, plemstvo, dostojašvenici, kler, građani i puk. Svi su neobično radosni, ponosni, svečano raspoloženi. Shvatljivo je njihovo uzbudjenje i zanos. Postavljaju temelje velikom djelu, poduzimaju ogromni posao, započinju zgradu, koja će vijekovima raznositi njihovu slavu i potomcima pripovijedati kroz sva vremena njihovu živu vjersku svijest, visoki stepen kršćanske kulture, patriotizam i gradansku ljubavl. Dizu-

Ho nilija preuzv. biskupa dra Jerolima Mite, održana u Šibenskoj katedrali 25. VII. 1931, prilikom njezinoga 500.godišnjega jučeja.

izrazio protiv ženskoga prava glasa za političke izbore, koje su žestoko pobijali masoni.

Iste te godine poznati zagrebački mason J. D. u svom predavanju „Masonstvo prema pojedincu, naciji i čovječanstvu“ otvoreno opravdava filofašistički stav talijanske masonerije riječima: „Comprendre, c' est pardonne“. Ako specijalno uvažimo dežo latne prilike u Italiji i živu želju talijanskih patriota (t. j. masoni!), da makin i s fašizmom izvrše renesansu talijanskoga naroda, onda se da objasnit postupak talijanske masonerije, koja je smatrala za svoju dužnost, da najaktivnije (!) zahvati u rješavanje svoga nacionalnog problema“. (Neimar god. 1923. broj 20. str. 543.)

Poznati pak slobodno zidarski prvak pk. Sreti J. Stojković u svom članku „Borba mraka protiv svetlosti“, u kojem je žestoko napao Mussolinija i fašizam radi progona masonerije, ipak je sa nostalgijom spomenuo ono lijepo doba, kad je Mussolini slušao naloge masonerije, pa kaže: „G. Mussolini, koji je u početku svoje političke karijere (t. j. u doba borbenoga fašizma), kad su faštisti najviše klali i ubijali, ali još uvi jek slušali masoneriju) kao čovjek od rase i energije mogao imati (!) i možda imao (!) simpatije u svim zemljama“

Gospodu sveti dom, pod čijim će se svodovima uvijek razlijegati pjesma slave i molitve!

Promatrajući u duhu ganutljivi pri zor, koji se odigrao ovdje na ovom prostoru, natrag pet stoljeća, a gledajući sada ovo remek-djelo, dostoјno udivljenja, nadahnuto genijalnošću njegovih tvoritelja, dolazi napamet uporedba razvitka Kristove Crkve, o kojoj slikovito govori evandelska parabola. Ne podsjeća li početak katedrale Šibenika na zrno gorušice, koje je najmanje od svih sjemena, a kad naraste, postaje stablo, nad čijim granama ptice počivaju?

Pet nas vijekova dijeli od ovoga događaja. Generacije nadodoše, generacije minuše. Šibenik je vidio i slave i poniženja, i sreće i boli, i napretka i zastoja. Nad njegovim se nebom prolomilo toliko historijskih događaja, od kojih ostade samo uspomena, a negdje ni ona. Samo jedna divna

ma i slojevima društvenim, ovakvim svojim držanjem (t. j. progonom masoni) gubi te simpatije“. To znači, da je borbeni fašizam u svojoj terorističkoj fazi mogao uživati simpatije masonerije, ali ih je naravno odmah izgubio, kad se protiv nje same taj teror okrenuo!

SADANJE DRŽANJE SLOBODNIH ZIDARA

Iz ovih konstatacija posve se razumije zašto je naša framasunska štampa zajedno s talijanskim zauzela stav protiv Crkve, a za Mussolinija. No zadnja nota fašističkoga direktorija oštro je otklonila službu i usluge talijanske masonerije i dala podlogu za pomirenje s Crkvom. Nasuprot simpatičnoga ili barem neutralnoga držanja cijelokupne svjetske štampe prema Crkvi naša je masonska štampa činila usluge Mussoliniju, a on je eto odbacuje i nastoji sav odij ovoga spora da baci opet na naš narod. Framasunskoj bi se štampi moglo dakle i ovaj puta čestitati na novoj blamaži, kad stvar ne bi bila i odviše žalosna. No sad će i ona morati promijeniti svoje držanje, jer fašistička štampa počinje pomalo da popušta.

ZAKLJUČAK

Slijepa mržnja na Crkvu vodi slobodno zidarstvo do toga, da vodi politiku, koja je ne samo štetna u nutra-

slava, neugasiva, nepomučena, nesporna, ostaje, koju ne može nitko da otme, a to je ovaj velebnii hram. Ova naša draga katedrala gordo se diže. S njom su živjele prošle generacije, s njom mi živimo, a živjeće s njom i naši potomci.

Dok danas slavimo jubilej naše katedrale, spomenimo harnošću i uđivljenjem sve ono, što je nju podiglo, a nadahnimo se i oduševimo svetom kršćanskom idejom, koju ona prikazuje, eda budućnost naša bude sretna!

Za Šibenik je događaj od prvotne historijske važnosti, kad je bulom od 1. maja 1298. Pape Bonifacija VIII. dobio biskupsku stolicu. Ovim papinskim činom drevna tvrđava u hrvatskom kraljevstvu Šibenik (castrum sibenicense) postaje gradom Šibenik (civitas Sibenicum) te tim biva pribrojen gradovima u Dalmaciji. Od ove dobe naš grad počinje da igra vidnu ulogu među dalmatinskim gradovima,

nje-političkom pogledu, jer je ona glavna zapreka konsolidaciji i smirenju države, nego i politiku, koja je štetna za naš narod, napose za Hrvate i Slovence, a i za Srbe, i u odnosu prema drugim narodima. Stoga se opet pokazuje, kako je istinita ona rečenica, koju smo već više puta napisali: Slobodni zidari su stvarno najveći neprijatelji naroda Srba, Hrvata i Slovenaca, najveći neprijatelji Jugoslavije.

Poraz framasuna u Nizozemskoj

Već mjesecima najavljujalo je glasilo framasuna u Amsterdamu svoj propagandistički izlet u južnu Nizozemsku, u industrijska mjesta katoličkoga Limburga, gdje će propovijedati svoja slobodoumna načela. Sav katolički Limburg ustao je, da ih dostoјno dočeka. Kako su ti junaci tame držali tajnim dan odlaska, morali su katolici budno pazući na pripreme i kretanje njihopak su to odmah dojavili svim mjesti, ma katoličkoga Limurga, gdje ih je dočekalo mnoštvo naroda pozdravljajući ih pjesmama u čast Kristu Kralju, uništavajući njihove propagandističke letake i tjerajući ih iz mjesta. Svagdje su, i ako pod zaštitom policije, ovi prijatelji sovjeta morali da sramotno uz naknu ispred naroda, koji je oduševljeno klicao Kristu Kralju, Papi, katoličkoj Crkvi i svećenstvu.

Shvatljivo je, da su tadašnji stanovnici ovoga grada neopisivim veseljem proslavili dan 29. juna 1298. Dva papinska izaslanika došla su u Šibenik, da prisustvuju izboru i posvećenju prvoga šibenskog biskupa. Na trgu pred ovom katedralom, jer ondašnja crkva sv. Jakova bijaše premala, da primi cijelo mnoštvo, zadarski nadbiskup Henrik, uz sudjelovanje ninskoga biskupa Marka i skradinskoga Nikole, posveti franjevca iz mjesnog samostana sv. Frane fr. Martina iz Raba za šibenskoga biskupa.

Krupna je ovo data u historiji našega grada! Dugo je vodio borbu pod vladarima briširskim knezovima hrabrim Subićima, da dode do svoje biskupije, da postane neovisnim, da se podigne njegovo ime, a čuje njegov glas među gradovima na ovom našem moru i tako postavi jačih uslova svojoj kulturi.

Od ovoga dana morao je proteći

Novo ukazanje Majke Božje

Iz baskijskih pokrajina javljuju novine slijedeće:

"30. lipnja t. g. vraćalo se dvoje seljačke djece malo iza pozdravljenja kući u Anduagu, noseći naizmjence prazan sud za mljeko.

Djevojčica Antonija Bereciartua, jedanaest godina stara, postavi najednom sud na zemlju i sjedne na nj, dok se njezin sedmogodišnji brat Andreja ustavio pokraj nje. Najednom povije djevojčica gledajući prema brdu: "Blažena Djevica, gledaj Andrija!" Djeca padoše na koljena moleći Zdravo Mariju. Kad su svršila molitvu, prikaze nestade.

Na pitanje, kako su znali, da je to Blažena Bjevica, reče djevojčica, "Tko bi to drugi bio? Imala je crni plašt, bijeli rubac i krunu, a oko nje bijaše veliko svjetlo. U lijevoj ruci nosila je Isusa, obučena u bijelu haljinicu, a u desnoj držaše bijeli rubac." Dječak je vidio isto, samo je još dodao, da je Blažena Djevica ispod plašta imala bijelu haljinu. Pričanju djece nitko nije poklanjao pažnje.

Slijedećega dana pošla su djeca u isto vrijeme na to mjesto i kao prijašnji dan ugledaše Bl. Djevicu, ovoga puta bez Djeteta Isusa. Djeca se počeše uspinjati na brdo, da se primaknu Bl. Djevici, ali, dok se primakoše k mjestu, vizije nestaju. Tek ostade sjaj.

još jedan cijeli vijek i više, da mlada Šibenska biskupija dobije svoju katedralu, i ako su razne neprilike, nepodobnost, tjesnoća stare crkve sv. Jakova poticale gradane, da se odluče na gradnju nove. Pa ni požar u noći od 29. VI. 1380., koji je oštetio staru katedralu, nije mogao da pospješi ostvarenje želja i potreba ovoga grada. Istina ratna obrana Šibenika priječila je, da se započne s gradnjom, ali najviše nesloga i podvojenost građana, nerijetka mana ovoga grada, koja je često kočila napredak i svaki rad.

Gradnja naše katedrale zaista je rijetki, ako ne jedinstveni dogadaj! Promislite, jedan grad živi cijeli vijek i više (od 9. IV. 1431. do 28. IV. 1555.), jednom dominantnom idejom, koja prožimalje svu njegovu bit. Koliko je generacija prošlo, koje su sprovele dane života u jednoj zajedničkoj plemenitoj težnji, da nastave i dovrše Bogu dostojan hram. Jedni su umirali,

pripovijedanje djece dopre i do župnika mjesta Zumarraga, don Antonija Amundaraina, te vikara don Sinforosa Ibargurena. Obojica otprate djecu 2. srpnja na mjesto ukazanja. 3. srpnja raširi se vijest o ukazanju i toga dana prati djecu na mjesto ukazanja pet stotina ljudi. Kapelan iz Zumarrage predmoli krunicu. Među ljudima nalazi se i jedan radnik, koji je s nekoliko svojih prijatelja došao iz puke znatiželje. Oni ne mole i ostaju pokrivene glave. Najednom zavapi radnik pokrivi rukama lice: "O moj Bože!" i onesvijesti se. Njegovi prijatelji priskoče i odnesu ga u kuću dječjih roditelja. Osvijestivši se izjavi, da je i on video žalosnu Majku Božiju, te ju opiše isto onako kao i djeca.

Slijedećih dana ukazanje se ponovilo. Dodoše i liječnici iz San Sebastiana, da djecu pregledaju. Vizije se ponavljaju i broj onih, koji vide Bl. Djevicu, biva sve veći. Sve se točno bilježi za pretstojeću crkvenu istragu.

Zasluge katoličkih redova na polju uzgoja

Društvo prijatelja nauke u Španjolskoj predalo je ministrima prosvjete i pravde, kao i predsjedniku parlamenta predstavku, u kojoj ističe velike zasluge raznih redova na polju uzgoja i poučavanja. U posljednjih

a drugi se radali i mislili o katedrali i za nju radili!

Gradnja je nadilazila novčanu snagu grada. No ustrajnost i požrtvovnost svih građana svakoga staleža nisu znale za poteškoće. Šibenčani su snosili rado teške godišnje namete te su sve svaldali. Ponos starih Šibenčana i njihovo međusobno, rekao bih, sveto takmenje u tako plemenitoj akciji pobijedilo je i privelo kraju tako ogromno djelo!

Ovaj grad dižući svoju katedralu htio je, da ona bude pravo umjetničko djelo, remek-djelo umjetnosti. Stoga on pozivlje u ovu svrhu prave umjetnike u graditeljstvu one dobe. U Šibeniku dolaze umjetnici svjetskoga glasa, vrsni kipari, vješti klesari tako, da je gradnja naše crkve stvorila od ovoga grada, kroz zlatno doba XV. vijeka dalmatinske umjetnosti, neko kulturno sjedište umjetnosti na ovim našim jadranskim obalama.

50 godina razni crkveni redovi i konfesije poučavali su preko 5 milijuna djece, što znači za državu uštednju od 2 milijarde peseta. U posljednje vrijeme redovnici i redovnice poučavali su još do 25 hiljada srednjoškolske mlađeži, na čemu je država opet godišnje uštedjela 10 milijuna peseta.

A ipak se tim privatnim školama čine tolike poteškoće i iz načela im se ne daje pravo javnosti. Pojedine države proživljuju tešku financijsku

krizu. Štednja se vrši na svoj liniji. No kad se radi o dozvoli koje nove vrlo potrebite i korisne privatne katoličke škole ili priznanju njene javnosti, za koju država ne bi trošila ni pare, to se odbija te se radije forsiraju i otvaraju takve državne i poludržavne škole, za koje država, u doba velike finansijske krize, ide u susret novim troškovima! Kakvi su štedište bezvjerci! Jao katoličkim narodima po njima!

Iz katoličkoga Šibenika

USTOLIČENJE NOVOGA PREPOZITA I DEKANA STOLNOG KAPTOLA. U nedjelju 13. t. mj. prije svećane Mise u katedrali preuzv. biskup ustoličio je preč. kanonika dekana don Ivana Ivanovića za prepozita, a Msgr. kanonika don Grgu Tambića za dekana Stolnog kaptola sv. Jakova u Šibeniku. Nakon što je preč. Pian pročitao papinske bule imenovanja u latinskom i hrvatskom jeziku, preč. gg. Ivanović i Tambić položili su obećanje u ruke preuzv. biskupa, koji im je dao kanoničke znakove i uveo u realni posjed kanoličkoga dotojanstva. Kanonik-senior Msgr. Bjažić označio im je mjesto u koru i u kaptolskoj zbornici. Zatim je slijedila pjesma zahvalnica sa dotičnim molitvama i onom sv. Jakovu, titularu katedrale. Ustoličenju su prisustvovali preč. kaptol, svećenstvo i svi pitomci sjemeništa. Naša ponovna čestitanja ovim našim crkvenim dotojanstvenicima!

SEDAMNAESTA NEDJELJA PO DUHOVIMA. U nedjelju 20. t. mj. je XVII. nedjelja po Dušovima. Naše je doba zato tako rascjepkano i razdvojeno, tako puno svade, nemira i uzbune, jer današnji naraštaj ne poznaže više poniznosti ni krotkosti ni strpljivoga snošenja ni ljubavi. O dajmo barem mi, koji se ponosimo, da smo učenici Isukrstovi, brižno čuvajmo duhovnu vezu ljubavi i mira! Ljubav Boga i bližnjega jedina može da stavi granice nezasitnoj sebičnosti ljudskoj. To je nauk današnje poslanice i sv. evanđelja. — Danas se po našim crkvama kupi milostinja za sjemenište i moli 5 Očenaša, Zdravih Marija i Slava Ocu.

POČETAK NOVE ŠKOLSKE GODINE U SJEMENIŠTU. U subotu 12 t. mj. započela je nova školska godina kod realne gimnazije u Šibeniku. Naši sjemeništarci, kao daci gimnazije, prisustvovali su u stolnoj bazilici svećanoj službi Božjoj sa zazivom Duha Svetoga i prigodnim govorom katehete preč. Pian-a. U nedjelju 13. t. mj. slijedio je otvor nove školske godine sa svećanom službom Božjom u crkvi sjemeništa. Preuzv. biskup održao je pitomcima prigodni otvorni govor. Najprije je izrazio svoju očinsku radost, što ima sreću, da vidi svoje drage sjemeništarce, za koje je za vri-

je praznika toliko strahovao i uvijek ih preporučivao Svevišnjemu, da bdije nad njima. Osvrćući se na riječi preč. katehete, koje im je upravio kao gimnazijalcima, preporučio im je on još ono, što se od njih traži kao od sjemeništarca. Kao gimnazijalci imaju dužnost, da rade, jer im tu dužnost nameće zakon Božji, zakon pravednosti prema društvu, zakon zahvalnosti prema roditeljima i otadžbinu, a kao sjemeništarci moraju se u svetištu Gospodnjem, u sjemeništu, pobožno pripravljati, da postanu dobri i vrijedni svećenici. To Crkva od njih željno i puna nade očekuje i traži. Riječi preuzv. biskupa bile su zadahnute očinskom ljubavlju i toplinom. Nato su pitomci pred izloženim Svetotajstvom ispjevali „Dodi Duše Stvoritelju“, pak „Svetotajstvu“. Preuzv. biskup je tada podijelio blagoslov sa Presvetim. Pjesmom Presv. Srcu završena je ova lijepa svečanost. — Ove godine ima u sjemeništu 100 pitomaca, a na bogoslovnim naucima će ih biti 29. Dao Bog, da svi ustraju i izadu što bolji i što revniji svećenici! Dužnost je svih nas, da za to dnevno molimo!

SV. MATEJ, apostol i evangelista, svetkuje se u pondjeljak 21. t. mj. Matej (Levi) povijedao je riječ Božju u Arapskoj, Etiopiji i Indiji, gdje je umro mučeničkom smrću. Prvi od svih apostola opisao je u svom evandelju život i nauk Isusov. Sv. evanđelje po Mateju počinje ljudskim rodoslovjem Isusovim, pa je zato čovjek (dijete) simbol evanđelja Matejeva.

GOSPA OD MILOSTI. U crkvi sv. Lovre na osobiti način proslavljenja je ove godine svetkovina Gospe od Milosti. Za ovaj veliki blagdan pobožni se puk pripravlja devetnicom, a da priprava bude što bolja i da ova mila po božnost uspije što ljepše, posljednja tri dana devetnice i na samu svetkovinu držao je propovijedi poznati crkveni govornik o. Stjepan Rade. Ljepotom i dubinom misli te svojom govorničkom vještinom narod je upravo entuziazirao. To se najbolje vidjelo zadnjega dana, kada se čulo jecanje po svoj crkvi i neprestano brisanje suza sa lica. Radi toga se vidjelo mnogo naroda, koji je pristupao k ispunjedaonicama, a na svetu priestih je pristupilo preko

600. Preko svečane sv. Mise veoma je lijepo ispjevao dvoglasnu Misu od Paoletti-a ženski pjevački zbor crkve sv. Lovre pod dirigiranjem o. B. Buljevića. Osobitu pažnju i poticaj na pobožnost potakli su gdica Vilma i Duško Blažević sa izvedbom raznih komada na novom harmonijumu i violini. Neka Majka od Milosti naplati vrijednom propovjedniku i svima ostatima, koji su pripomogli, da ova svečanost što bolje uspije, a naš grad neka i unaprijed vjerno čuva, kao što ga je i dosad čuval!

DEVETNICA SV. TEREZIJE M. I. U CRKVI SV. FRANE počinje u četvrtak 24. rujna. Svakoga jutra u 6 sati biće sv. Misa, razmatranje o životu Svetice i blagoslov sa Presvetim. Preporuča se ova pobožnost svima onima, koji žele pomoći i zaštitu ove moguće Svetice.

SAT KLANJANJA. U četvrtak 24. t. mj. običajni tjedni sat klanjanja u stolnoj bazilici sv. Jakova počće u 6 sati uvečer.

Iz naših krajeva

† O. ILIJA GAVRIĆ, Isusovac poznati pučki misionar, umro je u Zagrebu 28. VIII. t. g. Sredinom srpnja svršio je zadnje sv. misije. Zatim je otišao na odmor u Sarajevo. No teške upale i prehlade shrvaše mu jak organizam, a slabost srca istroši mu zadnje sile. Pokojnik se rodio u Pećinama kraj Travnika 28. XII. 1876., a rođen je god. 1899. God. 1901. započeo je svoje blagoslovljeno djelovanje kao misionar i voda duhovnih vježbi te je u tom svom apostolskom radu ustrajao za punih 30 godina. Koncem god. 1928. držao je duhovne vježbe i pitomcima biskupskoga dačkoga sjemeništa u Šibeniku, koji ga se još i danas veoma rado sjećaju. Duša mu se raja nauživala!

Dobre knjige

ZABAVNI KALENDAR „RAZGOVOR U GODNI“ ZA G. 1932. izšao je pun nazanimijeva štiva. Nadasve se taj kalendar ističe tim, što u njemu nalazimo 23 pripovijesti od pisaca iz 22 evropskih naroda, i to hrvatskoga, slovenskoga, češkoga, ruskoga, lužičko-srpskoga, poljskoga, ukrajinskoga, ruskoga, estonskoga, letonskoga, finskoga, švedskoga, norveškoga, danskoga, njemačkoga, francuskoga, španjolskoga, talijanskoga, grčkoga, rumunjskoga, albanskoga i madžarskoga. Dakle neka evropska unija u pripovijestima. A svaka je lijepo izabrana i zanimljiva, te će ovaj kalendar zastaviti jedan od najčitanijih kalendara uopće. Urešen je slikama od domaćih i stranih slikara. Kalendarski je dio urešen izvornim slikama svetaca za svaki kalendarski dan, te već te slike — njih 363 na broju — čine ovaj kalendar najljepšim i najvrednijim od ostalih običnih kalendara. U kalendaru je posvećena pažnja i praktičnim uputama i sitnoj zabavi. Tko hoće da ima rado čitanu knjigu u obliku kalendara, neka nabavi „Razgovor Ugodni“ za 10 Din. Dobiva se u svim knjižarama i kod Hrvatskoga Književnoga Društva sv. Jeronima, Zagreb, Trg kralja Tomislava 21.